

Õ'ACŪRĒ BASAPEORI TURI

Ó'ACŪRĒ

BASAPEORI TURI

**Canciones de alabanza a Dios
en tucano**

**Editorial Buena Semilla
Impreso en Colombia**

Autores: varios miembros de la comunidad Tucana

Representante: Joaquina Chagres Valencia

Compiladoras: Betty Welch, Birdie West

Ilustrador: Hans Elwert

Traducción del Himno Nacional de Colombia

y el Himno del Vaupés:

Joaquina Chagres Valencia

Mario de Jesús Guerrero Medina

© 2019 SIL International

Ninguna parte de esta publicación puede ser reproducida
total o parcialmente sin autorización escrita del propietario.

1ª edición, 1989, 200 ejemplares

4ª edición, 2019, 500 ejemplares

Editorial Buena Semilla

Impreso en Colombia

Agradecimientos

La realización de este libro no hubiese sido posible sin la colaboración de Joaquina Chagres V., Regina Chagres, Jorge Cordero, Bartolomé Gonzales, Celestino Gonzales, Lucina Gonzales, Mario de J. Guerrero M., y los Padres Montfortianos.

1

AÑUSE E'CATISE

Añuse e'catise o'opī Yesú.

Basarā nipe'tirā e'catise me'rā.

Êjõpeorā, êjõpeorā, êjõpeorā Yesure.

Ni'cūta nimi marī wiogu.

Yesú cū ucūse te me'rā marī

ejeripō'rā tutuase cūorāsa'a marī

Êjõpeorā, êjõpeorā, êjõpeorā Yesure.

Ni'cūta nimi marī wiogu.

2

Ó'ACŪ AÑUGŪ

// Ó'acū añugū, e'catirā. //
Marīrē wee'cu cū pūrō ma'imi.

// Yesú, marī wiogū, e'catirā. //
Marī me'rā nimi umucorinucū.

// Añuyu'rugu, e'catirā. //
Añugū waro marī wiogū nimi.

3

WIOGÙ AÑUGÙ

// Añugù, añugù, añugù nimi,
Ó'acù nipe'tiropù wiogù añugù./

// E'catirā u'musepu.
E'catirā di'tapu.
Añubutia'a cù wāme me'rā ejase. //

E'CATIRĀ

E'catirā, e'catirā, e'catirā nipe'tirā.
 // Wācūrā Yesucristo yu'rūotojapī marīrē. //

E'catirā, e'catirā, e'catirā nipe'tirā.
 Yesú me'rā marī nicā, uise marī'i marīrē.
 Yū'ū wiogū, añuyū'rūgū, cū ma'isere yū'ure ī'omi.

E'catirā, e'catirā, e'catirā nipe'tirā.
 Yesucristo marīrē ma'igū miagūsami.
 Ō'acūrē wereco'terā me'rā marī basarāsa'a.

5

Ó'ACŪRĒ E'CATIPEOSE

Ta'apja:

// E'catirā, e'catirā, e'catirā,
e'catirātirā wee'e. //

Marī wiogʉ ya nʉmʉ nicā,
e'catirātirā wee'e.

Marī pacʉ ya nʉmʉ nicā,
e'catirātirā wee'e.

Tojo weerā nipe'tirā marī
e'catirātirā wee'e.

Yesucristo marī ma'mi nicā,
e'catirātirā wee'e.

Cʉ ucūsere tʉ'o ējōpeo'o nírā,
e'catirātirā wee'e.

Tojo weerā nipe'tirā marī
e'catirātirā wee'e.

6

Ó'ACŪ MACŪ, CŪ UPŪTŪ MA'IGŪ

Ó'acū macū, cū upūtu ma'igū

cū masābajuarí curare

cū ya macācjārā basacārā niwā

cū masābajua'caropu.

E'catipeorā, e'catirā, e'catirā, e'catirā, e'catirā.

Cū ye añuyu'rūsere, cū ye tutuasere

náta basacārā niwā pūrō e'catise me'rā.

E'catipeorā, e'catirā, e'catirā, e'catirā, e'catirā.

A'ti di'tapu nirārē, cū pūrō ma'irārē

marī añurō nisetiatjere cū marīrē miitagū weemi.

E'catipeorā, e'catirā, e'catirā, e'catirā, e'catirā.

Cū ni'cūta añuyu'rūgu, tutuayu'rūgu

a'ti umuco pe'ticāpu cū apaturi a'tigu'sami.

E'catipeorā, e'catirā, e'catirā, e'catirā, e'catirā.

EJERIPŌ'RĀ E'CATIRO ME'RĀ BASARĀ

// Má, má, marī pūrō ejeripō'rā
 e'catiro me'rā basarā. //
 Nipe'tirā u'musepʉ ī'a, pūrō wācūrā.
 Cʉ Ō'acʉ macʉ masīgʉ, tutuagʉre
 “añugʉ, añugʉ, añugʉ, añuyʉ'rʉgʉ” nírā.

E'catirā, e'catirā, e'catirā. (I'tia curua basase)
 Yesú e'catise o'otojami.
 Tocā'rōta ni'i.
 Yesú e'catise o'otojami. (Ape curua yʉ'tise)
 Tocā'rōta ni'i.

ÊJÕPEORÃ WIOGURE

E'catirã, e'catirã, e'catirã.
Êjõpeorã wiog✉ c✉ uc✉sere.
Te me'rã marĩ añurõ t✉'oñe'e,
wāc✉tutuarāsa'a.
Tojo weerã e'catipeorã, e'catipeorã.

9

AÑUGÜ NIMI MARÍ PACÜ

// Añugü nimi cü marí pacü.

Cü nimi tutuagü marí ejöpeogü. //

// E'catirä, e'catirä, e'catirä,

e'catirä, e'catirä cü me'rä. //

10

Õ'ACŪ TUTUAGŪ

Añugū, añugū, Õ'acū tutuagū,
ni'cācā mū'urē ējōpeorāti
pūrō e'catise me'rā, mū'u ū ūsārē añuse o'ogū.
Añuse e'catisere, bo'reyusere o'ogū ni'i.

Ta'apja:

Añugū, añugū, mū'u wiogū ni'i
Õ'acū macū, añugū.

Ējōpeorā Õ'acūrē ū'muse, di'ta, diare ū'arā.
Tere ū'arā, “Añu'u, ūsā pacū”,
ni basarā ni'cārō me'rā.
Õ'acū, ūsā pacū cū pō'rārē
cū pūrō ma'i'que ni'i.

11

AÑUYU'RUGU NI'I MU'U, Õ'ACÜ

Añuyu'rugu ni'i mu'u, Õ'acü,
u'musecjärä, a'ti di'tacjärä ējōpeoma,
wereco'terä me'rä nerë basarä.

Añuse c̄uoyu'rugu're c̄uo'o mu'urë,
Te añurö b̄urupeja'a ūsāpure.
Mu'urë ni'i, “Añuyu'rugu, tutuayu'rugu.”

12

NI'CŪ UMŪ NIMI

// Ni'cū umū nimi añuyu'rugu.
Cū nimi Cristo, Õ'acū macū. //
// Cū tiropu wa'arā, basarāsa'a marī
pūrō e'catise me'rā cū yarā me'rā. //

13

E'CATISE ME'RĀ WA'ARĀ

Ó'ac̄rē e'catise me'rā
c̄rē basapeorā wa'arā marī.
// C̄tiropure sājāarā marī
pūrō e'catise me'rā. //

Ó'ac̄rē e'catise me'rā
añuse wācūtutuasere miarā.
// C̄rē ējōpeonu'cūcā'rā marī
du'uro marīrō me'rā. //

MASĀRĒ ASISTEO'OGŪ

¡Má, Ó'acūrē yʉ'tirā!
Añuyʉ'rʉgʉ nisami.
Asisteo'ogʉ masārē queoro weegʉ nisami,
queoro weegʉ nisami.
Ũsā pacʉ mʉ'i, ũsā tiropʉ
tojagʉ wee'e.
Umucorinucʉ ũsārē weetamugʉ wee'e.
Umucorinucʉ ũsārē weetamugʉ wee'e.

15

E'CATI BASASE

Ta'apja:

// “Ni'cācā mu'urē añuse e'catisere o'orātiba,
niapʉ, ñsã pacʉ.” //

Mʉ'ʉ pō'rā mʉ'ʉ ñsārē ējōbasa'quere
mʉ'ʉ macʉ dí me'rā, ñsã ʉ'mʉse wapata'atjere
mʉ'ʉ ya macāpʉ ejarā, e'cati, basa, tuubasarāti.

16

WEETAMUSERE SĒRĪSE

Ñ'acã, ñsã pacã, ñsãrẽ weetamuña.

Ñ'acã, ñsã pacã, ñsãrẽ pajaña'ñá.

// Mu'ñ añurõ ñsãrẽ weetamugã
pûrõ masãrẽ ma'igã. //

Ejeripõ'rã e'catisere o'oya.

Añuse wâcûsere o'oya.

// Nipe'tise añuse uasa'a
mu'ñ macã Yesú me'rã. //

E'catise me'rã nirati.

Pûrõ e'catise me'rã basarati.

// Yesú nipe'tirã decopu
nipe'tise masigã nimi. //

Õ'ACŪRĒ SĒRĪRĀ

Õ'acū marī pacū nimi. Cūrē sērīrā.

Õ'acū marī pacū nimi. Cūrē sērīrā.

Ũsārē yū'rūogū, ña'asere coeya, ña'asere coeya.

Mū'urē ma'inemorāti. Acobojoya ũsārē.

Mū'urē ma'inemorāti. Acobojoya ũsārē.

18

WIOGU, PAJAÑA'ÑA

// Yesú, ūsā wiogu,
ūsārē acobojoya. //

// Ó'acū macū, Yesú,
ūsārē pajaña'ña. //

// Yesú, ūsā wiogu,
ūsārē ma'iña. //

19

ACOBOJO BAJURIOYA

Ũsā pacʉ, pajasecuorā,
ãsā pacʉ, pūrō pajasecuorā,
ãsārē ʉaya.

Mʉ'ʉ haronojō ãsā weetiasʉ.
Tere acobojo bajurioya,
tere acobojo bajurioya.

Ũsā ma'mi, pūrō pajasecuorā,
ãsārē ɻ'aña.

Mʉ'ʉ haronojō ãsā weetiasʉ.
Tere acobojo bajurioya,
tere acobojo bajurioya.

20

Ó'ACŪ, WEETAMUÑA

Ó'acū, ūsā pacū, weetamuña ūsārē.

Ó'acū, ūsā pacū, ūsārē ī'anurūña.

Cristo, ūsā wiogū, ūsārē pajaña'se c̄oya.

Cristo, ūsā wiogū, ūsārē ī'apeoya.

Ó'acū, ūsā pacū, ūsā ña'asere coeya.

Ó'acū, ūsā pacū, ña'asere ūsārē acobojoya.

21

MASĀRĒ MA'IGŪ NIMI Ō'ACŪ

Masārē ma'igū nimi Ō'acū, marīrē ma'imī.

Marī pacū nimi, marīrē ma'imī.

Masārē ma'igū nimi Ō'acū.

Masā nipe'tirārē cū ma'igū weemi.

Ō'acū pō'rā ni'i marī. Ni'cū pō'rāta ni'i.

Umūcorinūcū marī me'rā nimi.

22

PAJAÑA'ÑA YU'URE

// Pajaña'ña, wiogʉ, yʉ'ure pajaña'ña.

Pajaña'ña yʉ'ure. //

// Pajaña'ña, Yesucristo, pajaña'ña. //

// Pajaña'ña, wiogʉ, yʉ'ure pajaña'ña.

Pajaña'ña yʉ'ure. //

23

NI'CĀCĀ Ō'ACŪ WÉÉCA NŪMŪ

/// Ni'cācā umuco Ō'acū cū wééca nūmū ni'i. ///

Nipe'tise marī ī'ase cū o'ose ni'i.

/// Añuse apeyenojō cū o'ose nirō wee'e. ///

Tojo weerā cūrē pūrō wācūrā.

/// Bujawetise cuorā, cūrē wācūrāsa'a. ///

Maata Yesú e'catise o'osami.

/// Yesú nisami ni'cū masū weronojō. ///

Marī no'o wa'aro co'tenu'cūmi.

/// Umucorinucū marī me'rā nisami. ///

Ne marīrē cū cō'atisami.

24

NI'CĀCĀRĒ A'TI'I, YESÚ

Ni'cācārē a'ti'i, Yesú,
mʉ'ʉrē wererā ūsā ma'isere.
A'topʉ wererāti,
nipe'tiropʉ wererāsa'a.

Umucorinucʉ ba'ase o'oya.
O'oya ūsārē tutuasere.
Ūsā catirāti mʉ'ʉ me'rā.
Be'ro miaña ʉ'musepʉ.

Mʉ'ʉta ni'i ūsā ma'mi,
ūsā me'rācjʉ, ūsā wiogʉ.
Mʉ'ʉ weronojō nisī'rī'i.
Ejeripō'rā me'rā ma'irāti.

25

Ó'ACŪ UCŪSE PE'TISOME

Añugū, añugū, marī Ó'acū yere wererā.
Añugū, añugū, marī pacū nimi.
Añugū, añugū, mu'uta ni'i ūsārē dutigu.

Tojo weegu mu'ua añuyu'rugu,
e'catise mu'muno'gū ni'i.

// U'muse, di'ta pe'tirosa'a.
Mu'ua ucūse pe'e ne pe'tisome. //

Ne, ne, ne pe'tisome,
Ne, ne, ne, ne, ne pe'tisome.

26

BASA SĀJĀASE

Ó'acū ya wi'ire sājāarā marī, sājāarā marī,
pūrō e'catisere o'orā, e'catisere o'orā.
Añu'u, añu'u, añuyu'rū'ū, mu'ū ūsārē o'ose,
mu'ū ūsārē o'ose.

/// Ni'cācā mu'ū ya nūmu nirō wee'e. ///

Cristo nimi marī wiogū, marī wiogū.
Cūrē sērīrā, cūrē ūputū sērīrā, cūrē ūputū sērīrā.
Marī cūrē sērītirā, cū ūharo weetisa'a,
cū ūharo weetisa'a.

/// Ni'cācā mu'ū ya nūmu nirō wee'e. ///

Ni'cācā mu'ūrē añuse e'catisere o'orāti,
e'catisere o'orāti ūsā ya ejeripō'rāpū ma'ise,
ma'ise me'rā, ma'ise, ma'ise me'rā.

/// Ni'cācā mu'ū ya nūmu nirō wee'e. ///

27

YESÚ, Ō'ACŪ MACŪ

Yesú, Ō'acū macū, cū añuyu'rugū,
cū nimi marī wiogū, marī ni'cū pō'rā.
// Ma'irā, ma'irā, ma'irā Yesure. //

Yesú bu'egū añugū, marīrē ma'igū
pūrō pi'etitojapī marī ye niatjere.
// Ma'irā, ma'irā, ma'irā Yesure. //

Marī ma'irāsa'a Yesucristore.
Cūrē ma'itirā, cū me'rā wa'asome.
// Ma'irā, ma'irā, ma'irā Yesure. //

28

Ó'ACŪ MA'ISE

Ó'acū ma'ise, cū ma'ise añuyʉ'rʉ'ʉ.
Cū marīrē pūrō ma'imi.
Cū macū Yesure o'opī
marīrē cū pūrō ma'igū.

Marīrē Yesú wapayetojapī.
// Tojo weerā Yesure ma'irā. //
“Yʉ'ʉ me'rā a'tia” nírā cūrē.

Ó'acū ma'ise, cū ma'ise añuyʉ'rʉ'ʉ.
Cū marīrē pūrō ma'imi.
Cū macū Yesure o'opī
marīrē cū pūrō ma'igū.

29

CRISTO MA'IMI

Ta'apja:

Cristo ma'imi.

Marīrē ma'imi.

Pūrō ma'imi.

Marīrē cō'asome.

Cristo nimi marī ma'mi.

Marīrē co'tesami.

Marī me'rā wa'asami.

Marīrē ma'isami.

Wī'marārē ma'imi.

Narē añurō weemi.

Na me'rā e'catisami.

Narē pūrō ma'imi.

30

Õ'ACŪ YA MACĀCJĀRĀ NI'I

Ñ'acū ya macācjārā marī ni'i.
Cū me'rā e'cati, nirātirā wee'e.
// Ejeripō'rā tutuase c̄uorāsa'a.
Wācūtutuasere bocarāsa'a. //

Añuse cū marīrē o'o'quere
te me'rā añurō nirā wee'e.
// Õ'acū macū mu'ū wiogū nigū,
ūsārē ñe'eña mu'ū masārē. //

Catise cjasere ñe'erātirā wee'e.
A'merī ma'isere c̄uorāsa'a.
// Mu'ū Úsārē ma'i'caro weronojōta
wācūtutua, te me'rā catirāsa'a. //

31

MARÍ PACÚ

Ũsā pacʉ mʉ'ʉ ni'i, diacjʉta ũsārē ma'igʉ.
U'mʉsepu nigʉta, duti'i.
Mʉ'ʉ dutise ũsārē ejato.
Ma'ise mʉ'ʉ macʉ cʉ cūu'quere,
ma'ise te niato ũsā me'rārē.

Ũsārē ba'ase o'oya.
O'oya Cristo mʉ'ʉ e'catisere.
Ũsā āpērārē acobojoronojōta,
acobojoya ũsā ña'asere.
Cā'mota'aya ũsā ña'arō weesī'rīsere.
Wiogʉ, // pajaña'ña ũsā a'ti umʉcocjārārē. //

32

A'MERĪ MA'ISE

// A'merī ma'irā, Ō'acă pō'rā,
ne tu'tise marīrō. //

// Tojo weegʉ Yesú a'tigʉ,
Tojo weegʉ Yesú a'tigʉ,
marīrē bocagʉsami. //

// Yesú marīrē a'tiro nipī:
“A'merī ma'iñā”, nipī. //

// Yʉ'ʉ ma'i'caro weronojōta
mʉsā quẽ'rā ma'iñā. //

33

OTERI MASŪ

Ni'cā n̄um̄ wijac̄ niw̄i.
Wesep̄ oteḡ wa'ac̄ niw̄i.
Ni'cā n̄um̄ oteri masū c̄ añusere o'ow̄i ȳu'ure.

Ta'apja:

Te n̄umurīnuc̄ oteḡ
oteḡ weemi ȳu'ue ejeripō'rāp̄.
Te n̄umurīnuc̄ oteḡ
ȳu'u ma'i ū'osere co'temi.

Ni'cā n̄um̄ wa'ac̄ niw̄i.
Otec̄ niw̄i ūtāperi bu'i.
Ni'cā n̄um̄ oteri masū
ȳu'u pure sājāatic̄ niw̄i.

Ni'cā n̄um̄ oteri masū
di'ta añurōp̄ otec̄ niw̄i.
Ni'cā n̄um̄ oteri masū
pota dia'c̄ bocac̄ niw̄i.

Ni'cā n̄um̄ oteri masū
ni'cā pe me'rā cien bocaw̄i.
Ni'cā n̄um̄ oteri masū
sojaro me'rā ȳu'ure otew̄i.

34

MARÍ WIOGU

Yesucristo cū marī wiogu
Yesucristo cū pūrō tutuagu
cūta nimi marī ye bu'iri
pi'eti'cu curusapu wērī'cu.

// I'tia nūmu be'ro masāmūjā'cu
wiose marīrē yu'rūogu. //

Marī sijari masā nirā wee'e.
U'musepu marī ya wi'i ni'i.
Yesú marī me'rā nigū weemi.
Maata Yesú a'tigusami.

// Cūrē ma'irārē miagūsami.
Cūrē ma'itirārē miasome. //

Tojo weegu yucuegu weemi,
“¿Noa yu'ure ejōpeoti?” nígū.
“¿Noa yu'ure acobojose sērīti?
¿Ni'í yu'ure ucūti?” nígū.

// Umu'cori, ñamirī quē'rārē
Yesú marīrē tu'ogu weemi. //

35

YESÚ DIJATARI CURA

Yesú dijatari cura cãrẽ ñe'erã.

Bajuro dijatagusami.

Ta'apja:

// Nipe'tirã cãrẽ ñe'erã.

Marĩ cã me'rã nírã, e'catirãsa'a. //

Añusere o'orã marĩ pacure.

Peje ni'i marĩ ï'ase.

Yesú marĩrẽ pûrõ ma'ígã,

cã upã, dí me'rãta o'otojapî.

36

Ó'ACŪ AÑU NIMI

1. /// Ó'acū añu nimi. ///
Añu nimi marī me'rā.
2. /// Weepī u'musere. ///
Añu nimi marī me'rā.
3. /// Weepī di'tare. ///
Añu nimi marī me'rā.
4. /// Weepī mujīpūarē. ///
Añu nimi marī me'rā.
5. /// Weepī ñocōarē. ///
Añu nimi marī me'rā.
6. /// Weepī nucērē. ///
Añu nimi marī me'rā.
7. /// Weepī diare. ///
Añu nimi marī me'rā.
8. /// Weepī wa'ire. ///
Añu nimi marī me'rā.
9. /// Weepī mirīcūarārē. ///
Añu nimi marī me'rā.
10. /// Weepī wa'ic̄erārē. ///
Añu nimi marī me'rā.
11. /// Weepī o'orire. ///
Añu nimi marī me'rā.
12. /// Weepī masārē. ///
Añu nimi marī me'rā.

YU'U ÊJÖPEOGU

Néé, Yesú, mu'u, yu'u pürō ejöpeogu,
 yu'ure weegu, mu'u a'topu ni'i.
 Mu'u ejeripō'rā ne ū'irī moogū
 // O'otojapu mu'u upu dí me'rāta. //

“Ña'arā nisa'a”, bopoyase me'rā were'e.
 Mu'u ya di'irore ñe'erā wee'e.
 Yesú, mu'u ū'a'a mejō nise, ūsā ña'asere.
 // Apoya ūsā ejeripō'rā pajasechorārē. //

Mu'urē yucue'e, pajaña'ñā ūsārē, Yesú.
 Mu'urē tu'o'o “Yu'u tiro a'tia” nisere.
 Tojo weerā, tojo weerā mu'urē ejöpeo'o.
 // Ūsā wiogu, mu'u me'rāta tojarāti. //

38

YU'URE CO'TEGU NIMI YESÚ

Yu'ure co'tegu nimi Yesú.

Yu'u me'rā wa'asami.

No'o yu'u wa'aro cū añurō co'temi.

Ta'apja:

// Wa'asami, wa'asami, wa'asami
cū yu'u me'rā. //

Cūrē ne i'atisa'a. Cū pe'e i'ape'ocā'sami.
Cū ni'cūta añugū nipe'tirā yu'rhorō.

39

Ó'ACŪ MARĪ PACŪ NIMI

Ó'acū marī pacū nimi,
a'merī ma'isere o'ogū nimi.
Tojo weerā cūrē ma'irā, marī pacure.

Ña'asere ūsārē cō'aña.
Ne a'mequēsere uatisa'a.
Ni'cū pō'rā weronojō
nisī'rīsa'a ūsā quē'rā,
Ó'acū, ūsā pacū.

Yesú, marī ma'mi, pūrō marīrē ma'igū,
Yesú pi'etipī.
Curusapū wērīpī Yesú, marī ma'mi.

Ó'acū, ūsārē acobojoya.
Nipe'tise ūsā basu ña'arō ucūsere,
acobojoya ūsārē, Ó'acū, ūsā pacū.

ÑA'ASERE COEGÙ

/// Mu'ʉ, Ó'acʉ macʉ, ña'asere coeya,
ʉsã nipe'tirã masã yere.

Tere ʉsãrẽ coedu'uticã'ñna. ///

ÑA'ASERE ACOBOJO BAJURIOGU

/// Õ'acă macă, a'ti umuco cjasere
ñ'a'asere acobojo bajuriogu,
bu'iritigü weronojō wějěno'cü,
pajaña'ña ūsärē, pajaña'ña ūsärē,
pajaña'ña ūsärē. ///

42

AÑU'U, YESÚ

// Añu'u, Yesú, ni'cācā mʉ'ʉ añurī nʉmʉ o'o'o.

Añu'u, Yesú, añuse catise o'o'o. //

Mʉ'ʉta ni'i ūsā me'rā,

Mʉ'ʉta ni'i ūsā deco, a'tia, a'tia.

// Añu'u, Yesú, ni'cācā mʉ'ʉ añurī nʉmʉ o'o'o.

Añu'u, Yesú, añuse catise o'o'o. //

Mʉ'ʉta ni'i ūsā me'rā,

Mʉ'ʉta ni'i ūsā deco, a'tia, a'tia.

43

Ӧ'ACӦ TIROPӦ

Ta'apja:

Ӧ'acӦ tiropӦ marī wa'arā tutuatjere
tere ñe'erā wee'e, ñe'erā wee'e.

// Ape macā nirōsa'a
masā na wērīse be'rore. //

// Cū Ӧ'acӦ umucorire wee'cure
i'arāsa'a. //

// Má, pūrō wācūrā marī
cӦ tiropӦ niatjore. //

// Cū tiropӦ nírā, marī
ñā'a'quere wācūsome. //

// Má, pūrō ējōpeorā marī pacū
diacjū nigūrē. //

// E'catise me'rā cū ya di'irore
ba'arā wee'e. //

// Ya di'irore ba'arā,
ne wērīsome, nicū niwī. //

44

Õ'ACŪ WERONOJŌ NIGŪ MARĪMI

// Ne ni'cū mʉ'ʉ weronojō tutuagʉ marīmi. //

// Ne ni'cū mʉ'ʉ weronojō weemasītimi.

Mʉ'ʉ ni'cūta weemasī'i. //

// Ne a'mequēse me'rā, ne a'mewējēse me'rā,
Espíritu Santu me'rā weegʉsa'a. //

/// Ūsā weesetisere ducayugʉsa'a. ///
Espíritu Santu me'rā weegʉsa'a.

// Ne ni'cū mʉ'ʉ weronojō tutuagʉ marīmi. //

45

YESUCRISTO MASĀMŪJĀPÍ

Ta'apja:

Wācūrā Yesucristore.

Masāmūjāpí u'museph.

Cū marīrē yu'rūogu
ñā'asere acobojotojapí.

Cūta marīrē ma'igū nimi
marī ñā'arō wee'que bu'iri wērī'ch.

Cū ye dí me'rā marīrē acobojopí.
Marī ejeripō'rārē coetojapí.

U'museph wa'arā, e'catirāsa'a.
Nemorō e'catise o'ogusami.

Ó'acū, marī pacu tiropu wa'arā,
añurī wi'ipu ejarāsa'a marī.

46

YESUCRISTO NIMI MARĨ MA'MI

// Yesucristo nimi marĩ ma'mi.

Marĩrẽ añurõ co'temi. //

// Co'temi, co'temi, marĩrẽ añurõ co'temi. //

// Cristo nimi marĩrẽ yu'ruogu.

Marĩ nímasĩ'i cã me'rã. //

// Cã me'rã, cã me'rã, marĩ nímasĩ'i cã me'rã. //

// Yesucristo nimi marĩ wiogu.

Cãrẽ siruturã wee'e. //

// Siruturã wee'e, siruturã wee'e.

Cãrẽ siruturã wee'e. //

YU'URE MA'IGŪ, YESÚ

Yu'ure ni'cū chō'o yu'ure ma'igūrē, ma'igūrē,
ma'igūrē.

Yu'ure ni'cū chō'o yu'ure ma'igūrē,
cū wāme Yesú.

Ta'apja:

// Yu'ure ma'igū, Yu'ure ma'igū,
yu'ure ma'igū pūrō ma'imí. //

Mu'u quē'rā chō'o mu'urē ma'igūrē.

Chō'o, chō'o.

Mu'u quē'rā chō'o mu'urē ma'igūrē.
Yesúta nimi.

Marī me'rācjū ni'cū c̄horā wee'e.

Cū ma'imí, cū ma'imí.

Marī me'rācjū ni'cū c̄horā wee'e.
Yesúta nimi.

48

MARÍA AÑUGÓ

María añuyu'rugó, Ó'acü beseno'co,
pajärä numia decore añugó, añugó.

Co Maríata Yesú paco nipó.
Yesú nipí Ó'acü macü.
Yesú bajuapí pürö pajasechogü.
Wechüa ba'ari wi'ipü bajuapí.

María añuyu'rugó, Ó'acü beseno'co,
pajärä numia decore añugó, añugó.

Cüta nimi Ó'acü o'óo'chü.
Upütu ma'igü Yesúta nimi.
Cüta nimi Ó'acü o'óo'chü.
Upütu ma'igü Yesúta nimi.

María añuyu'rugó, Ó'acü beseno'co,
pajärä numia decore añugó, añugó.

49

WĨ'MAGŨ BELEPŨ BAJUAPĨ

// Wĩ'magũ, wĩ'magũ Belẽpũ bajuapĩ.
Marĩrẽ yu'r̃uogu Yesucristo nimi. //

// Cã nimi, cã nimi marĩ nipe'tirã
cã yarã nírã, cã marĩ wiogu nimi. //

// Sijami, sijami nipe'tirã me'rã.
Cã yarã ni'i marĩ, cã me'rã wa'anu'cûrã. //

// Añurã, añurã nipe'tise me'rã, cã
ni'cûta nisami marĩrẽ ne du'utigu. //

// Su'surã, su'surã marĩ ni'cã põ'rã,
Yesucristo uami ni'cãrõnojõ ma'isere. //

50

PŪRŌ MA'IRĀ MARĨ BASU

Marĩ quẽ'rã apoburorã Yesú marĩrẽ etatjore.

Nipe'tirã e'catirã. Yesú etagutigʉ weemi.

Ta'apja:

// Tojo weerã nipe'tirã pūrō ma'irã marĩ basu. //

Ni'cʉ põ'rã nirã wee'e marĩ.

Acobojose chorāsa'a marĩ.

Yesú marĩrẽ ma'igʉ a'tigʉ,

marĩ ña'asere coegʉ a'timi.

51

AÑU ÑAMI

Añu ñami, santu ñami
nipe'tirā cārīpā.
Yusé, María cārītipā.
Yesú wī'magūrē co'tepā.
Añurō yu'rhuogu cūrē ējōpeopā.

Añu ñami, santu ñami
angara basapā u'musepu, “aleluya”.
Tota narē wereo'opā
Betre ūtātutipu Yesú eta'quere.

Añu ñami, santu ñami
marī quē'rā basarā.
Yesú niami altaripu
toputa marīrē yucuegu.
Cū dujitisī'rīmi marī ejeripō'rāpu.

52

E'CATIRĀ EJERIPŌ'RĀ ME'RĀ

Ta'apja:

// E'catirā, e'catirā marī ejeripō'rā me'rā. //

Ó'acū macū bajuatojami, marīrē
pūrō ma'igū.

Pājārā masā nirā wee'e marī.

Tojo weerā pūrō e'catirā.

// Yusé María me'rā pūrō e'catigu weemi. //

53

YESUCRISTORE ÑE'ERĀTI

/// Yesucristo ñe'erāti marīrē yʉ'rʉogʉre. ///
Ñe'erāti, ñe'erāti.

/// Yesucristo marīrē añurō co'teisami. ///
Co'teisami, co'teisami.

/// Mʉsã uiticã'ña, cãrẽ ejõpeoya. ///
Uiticã'ña, uiticã'ña.

/// Yesú marīrē ma'imí, pūrō weetamusami. ///
Weetamusami, weetamusami.

/// Marī me'rā nisami, marīrē cõ'asome. ///
Cõ'asome, cõ'asome.

/// Ó'acãrẽ sērīrã, marīrē yʉ'tisami. ///
Yʉ'tisami, yʉ'tisami.

/// E'catise o'osami, cãrẽ sirutucã. ///
O'osami, o'osami.

54

COLOMBIARE BASAPEOSE (Himno Nacional de Colombia)

Ta'apja:

E'catise ne d^ujatise
Pe'titise e'catise;
Pūrīse ní'carore masām^ujāti'i majā añuse.

Ña'arī ñami pe'tia wa'a'a.
Marī basu dutiro añurō bo'reyum^ujāti'i.
Ne tere cō'asome.
Masā nipe'tirā cōmedarip^u caricūrā,
t^u'omasīma curusap^u c^u wērīg^u ucū'quere.

"Y^u'r^utoja'a", ni caricūma masā Americacjārā.
Uamarā ye díre u'a'a Colón ye di'ta.
A'tiro wa'acārē wiog^u ne tutuatimi;
Caricūma na pi'etirā, añuse ēhōma na weesere.

Ti Orinoco maarē mu'mun^u'cā'a wijata'ase.
Dia ya'coco morērī maa te b^uruacā ū'ano'o.
Bárbulap^ure ne masīwe'e ejeripō'rā, capea quē'rā,
ū'a e'catiatje o u^uchatje, t^u'oña'tje o bajurioatje.

Traducción: Joaquina Chagres V. y Mario de Jesús Guerrero M.

55

VAUPÉRE BASAPEOSE (Himno del Vaupés)

Ta'apja:

Vaupé, Vaupé, nucū, poepawa c̄oro, uari di'ta.
Vaupé, Vaupé, ti maa aco añurō puti basase busu'ʉ.
Vaupé, Vaupé, ti di'tare ma'itirārē a'maticā'ñā.
Mu'ʉ ya nucūrē tutuase me'rā sājāma.
Mu'ʉ ye maarīrē uase me'rā ējōpeoma mu'ʉ ejeripō'rārē.

Nucūcjʉ macū ni'i yʉ'ʉ dase acaweregu.
Ya bupuwʉsa'a mu'mu'u ti dí nucūpʉre.
Daseagʉ ni'i yʉ'ʉ. Ya nucūrē pūrō mu'ʉrē ma'i'i.
Mu'ʉ ye niatjere wērībosa'a; ma'irō me'rā wērīgʉti.

Inírida, Guaviare, Isana, Papurícjʉ yʉ'ʉ ni'i.
Nímá cjase na ya'yiose, mirī wiogʉ quē'rārē masī'i.
Yʉ'ʉ ñecūrē yááca wi'i, basari wi'ire c̄uo'o.
To ejarā nipe'tirā ba'asere bocama.

Colombia yʉ'ure wācūrō co macūrē weronojō,
ñā'arō yʉ'ʉ yʉ'rʉ'cure yʉ'ure morōnʉ'cōbosa'a.
Wācūse, tutuase c̄uo'o. Peje weesī'rīsere c̄uo'o.
Colombia ya di'ta yʉ'ure bajurioticā'ñā.

(continuación . . .)

55 (continuación)

Ñamica'ata wātī ya bosenumurē weethoapū.
E'cati, cū ya nūmūrē peru niase sī'rīapū.
Ni'cācāma o'majā wi'seripūta curusa bo'reyutu'o'o.
Pūrō ui'i ni'cā wāmerēta, Yesú wāme dia'cūrē.

Traducción: Joaquina Chagres Valencia
Mario de Jesús Guerrero Medina

Ó'acũ Wi'ipʉ Nerẽrã Basase

Basa sãjãase

1	Ó'acũ aňugũ	2
2	E'catise me'rã wa'arã	13
3	Ni'cãcã Ó'acũ wééca nʉmʉ	23
4	Ni'cãcãrẽ a'ti'i, Yesú	24
5	Basa sãjãase	26
6	Ó'acũ ya macãcjãrã ni'i	30

Bujaweti basase

7	Weetamusere sãrĩse	16
8	Ó'acãrẽ sãrĩrã	17
9	Wiogʉ, pajaña'ñã	18
10	Acobojo bajurioya	19
11	Ó'acũ, weetamuña	20
12	Pajaña'ñã yʉ'ʉre	22

E'cati basase

13	E'catirã	4
14	Ó'acãrẽ e'catipeose	5
15	Ó'acũ macã, cã ʉputʉ ma'lígã	6
16	Ejeripõ'rã e'catiro me'rã basarã	7

Ó'acũ ucũse bu'eca be'ro basase

17	Añuse e'catise	1
18	Ējõpeorã wiogʉre	8
19	Cristo ma'imí	29
20	Ó'acũ aňu nimi	36
21	Aňu'u, Yesú	42
22	Ó'acũ weronojõ nigú marími	44

Ó'acãrẽ e'cati o'ori cura

23	Yesú, Ó'acã macã	27
24	Ó'acã ma'ise	28
25	Marí pacʉ	31
26	Yesú dijatari cura	35

Añuyu'rugʉ ni'i basase

27	Wiogʉ añugʉ.....	3
28	Añugʉ nimi marĩ pacʉ.....	9
29	Ó'acʉ tutuagʉ	10
30	Añuyu'rugʉ ni'i mʉ'ʉ, Ó'acʉ.....	11
31	Ni'cʉ ʉmʉ nimi	12
32	Masārē asisteo'ogʉ	14
33	E'cati basase	15
34	Ó'acʉ ucūse pe'tisome	25

Añudutise

35	Ña'asere coegʉ.....	40
36	Ña'asere acobojo bajuriogʉ	41

Pötẽrīrã basase

37	Masārē ma'igʉ nimi Ó'acʉ.....	21
38	A'merī ma'ise	32
39	Oteri masʉ	33
40	Marĩ wiogʉ	34
41	Yʉ'ʉ ejõpeogʉ	37
42	Yʉ'ʉre co'tegʉ nimi Yesú.....	38
43	Ó'acʉ marĩ pacʉ nimi	39
44	Ó'acʉ tiropʉ	43
45	Yesucristo masāmʉjāpĩ.....	45
46	Yesucristo nimi marĩ ma'mi	46
47	Yʉ'ʉre ma'igʉ, Yesú	47
48	Yesucristore ñe'erāti.....	53

Ñami bosenʉmʉ cjase

49	María añugō	48
50	Wĩ'magʉ Belēpʉ bajuapĩ	49
51	Pürō ma'irã marĩ basu	50
52	Añu ñami	51
53	E'catirã ejeripõ'rã me'rã	52

Umucorinac Ō'acūrē E'catise O'orā Basase

E'catirā basase

1	Ni'cācā Ō'acū wééca nūmū	23
2	Ō'acū añugū	2
3	E'catirā.....	4
4	Añuse e'catise	1
5	Ō'acūrē e'catipeose	5
6	Masārē asisteo'ogū	14

A'merī ma'ise cjase

1	A'merī ma'ise	32
2	Cristo ma'imi	29
3	Yū're ma'igū, Yesú	47

Ō'acūrē wācūrā basase

1	Yesucristo nimi marī ma'mi	46
2	Ō'acū ucūse pe'tisome	25
3	Añuyū'rūgū ni'i mū'ū, Ō'acū	11
4	Ō'acū añu nimi.....	36
5	Marī pacū	31
6	Oteri masū	33

Wa'arā basase

1	Yū're co'tegū nimi Yesú	38
2	Masārē ma'igū nimi Ō'acū	21
3	Ō'acū ma'ise	28

Wācūque'tirā basase

1	Pajaña'ña yū're	22
2	Ō'acū, weetamuña.....	20
3	Wiogū, pajaña'ña.....	18
4	Ña'asere coegū	40

Índice

	página
Acobojo bajurioya	19
Añu ñami	51
Añugꝑ nimi marī pacꝑ.....	9
Añuse e'catise	1
Añuyꝑ'rugꝑ ni'i mꝑ'ꝑ, Õ'acꝑ	11
Añu'u, Yesú	42
A'merī ma'ise	32
Basa sājāase	26
Colombiare Basapeose	54
(Himno Nacional de Colombia)	
Cristo ma'imí	29
Ejeripō'rā e'catiro me'rā basarā	7
Êjōpeorā wiogꝑre	8
E'cati basase	15
E'catirā	4
E'catirā ejeripō'rā me'rā	52
E'catise me'rā wa'arā	13
Marī pacꝑ	31
Marī wiogꝑ	34
María añugō	48
Masārē asisteo'ogꝑ	14
Masārē ma'igꝑ nimi Õ'acꝑ	21

Ña'asere acobojo bajuriogʉ	41
Ña'asere coegʉ	40
Ni'cācā Ó'acʉ wééca nʉmʉ	23
Ni'cācārē a'ti'i, Yesú	24
Ni'cʉ umʉ nimi	12
Oteri masã	33
Ó'acʉ añu nimi	36
Ó'acʉ añugã	2
Ó'acʉ macã, cã upʉtʉ ma'igã	6
Ó'acʉ marĩ pacʉ nimi	39
Ó'acʉ ma'ise	28
Ó'acʉ tiropʉ	43
Ó'acʉ tutuagʉ	10
Ó'acʉ ucũse pe'tisome	25
Ó'acʉ, weetamuña	20
Ó'acʉ weronojõ nigã marĩmi	44
Ó'acʉ ya macācjārã nil'i	30
Ó'acʉrē e'catipeose	5
Ó'acʉrē sērīrã	17
Pajaña'ña yʉ'ure	22
Pūrō ma'irã marĩ basu	50
Vaupére Basapeose	55
(Himno del Vaupés)	

Weetamusere sērīse	16
Wiogʉ añugʉ	3
Wiogʉ, pajaña'ñā	18
Wī'magʉ Belēpʉ bajuapī	49
Yesú dijatari cura	35
Yesú, Ó'acʉ macʉ	27
Yesucristo masāmʉjāpī	45
Yesucristo nimi marī ma'mi	46
Yesucristore ñe'erāti	53
Yʉ'ʉ ejōpeogʉ	37
Yʉ'ʉre co'tegʉ nimi Yesú	38
Yʉ'ʉre ma'igʉ, Yesú	47